

การพัฒนาหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล
เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษา สำหรับเด็กวัยอนุบาล

THE DEVELOPMENT OF FOLKTALE BOOKS WITH PEOPLE IMAGES
TO STRENGTHEN LANGUAGE DEVELOPMENT FOR PRESCHOOL CHILDREN

Received : May 19, 2020

Revised : June 21, 2020

Accepted : June 23, 2020

กลการ พานทองรักษ์¹
Konkam Pantongruk

วิวัฒน์ มีสุวรรณ²
Wiwat Meesuan

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย คือ 1) เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล และ 2) เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษาเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้าน จากการใช้หนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก ปีการศึกษา 2562 จำนวน 20 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.71) และประสิทธิภาพของนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 (80.67/82.50) และ 2) นักเรียนวัยอนุบาลมีพัฒนาการทางภาษาหลังการจัดประสบการณ์ด้วยหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: หนังสือนิทาน, ภาพถ่ายบุคคล, ภาษา

¹ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Faculty of Education, Naresuan University, email: benbboy19@gmail.com

² รองศาสตราจารย์ ดร.ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Associate Professor Dr., Faculty of Education, Naresuan University, email: wiwadm@hotmail.com

Abstract

The purposes of this study were 1) to develop and find the efficiency of folktale books with people images to strengthen language development for preschool children and 2) To compare the language development of students test and pre-test using of folktale books with people images. The sample used in study consists of 20 students in Kindergarten level three Academic year 2019 at Bannonghurpluak School by purposive sampling.

The results of this research were.

1) The quality assessment results by experts have the highest level of knowledge ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.71), and 2) the efficiency of folktale books with people images of learning experience management was considered efficient according to the provided criterion 80/80 (80.67/82.50). and

2) preschool children who learned based on folktale books with people images of learning experience showed the language development at after of learning higher than before learning, at the .05 level of significance.

Keywords: folktale books, People Images, Language

ความเป็นมาและความสำคัญ

ภาษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ภาษาเป็นเครื่องมือสำหรับการคิด ซึ่งจะนำไปสู่พัฒนาการทางเชาว์ปัญญาในขั้นสูง ภาษาเป็นเครื่องมือสำหรับการสื่อสาร ทั้งในการแสดงออกถึงความต้องการ ความรู้สึกนึกคิดและข่าวสาร อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้ โดยเป็นสื่อกลางที่ช่วยให้มนุษย์สามารถถ่ายทอดความคิดที่เป็นนามธรรมได้ การจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยจึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง (นฤมล เนียมหอม, 2549) ดังนั้นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาลอายุ 5 ปีจึงควรส่งเสริมการใช้ภาษาของเด็ก เพราะเด็กในวัยนี้ควรได้รับการกระตุ้นด้วยกิจกรรมที่เสริมสร้างสติปัญญา และการพัฒนาความคิดของตนเองให้มากที่สุด ซึ่งการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาล ไม่ใช่การอ่าน คัด เขียน และคิดเลข แต่จะเป็นการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาที่สำคัญ คือ การส่งเสริมเรียนรู้ด้วยการซึมซับประสบการณ์จากการพูดและการฟัง การส่งเสริมนี้จะทำให้เด็กคุ้นเคยกับคำ เสียง และสังเกตความสัมพันธ์ระหว่างเสียง ความหมายและภาพ นอกจากนี้ การพัฒนาการฟังและการพูดจะต้องได้รับการพัฒนาที่ต่อเนื่องจากผู้ใหญ่ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

หนังสือนิทานสำหรับเด็กเป็นสื่อชนิดหนึ่งที่เข้าถึงเด็กตั้งแต่วัยเรียน โดยส่วนใหญ่พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือครูอ่านให้เด็กฟังและให้เด็กดูภาพประกอบจึงมีความน่าสนใจเป็นพิเศษในการส่งผ่านความคิดและมุมมอง ที่เกี่ยวกับโลกรอบตัวเด็กผ่านกลไกทางภาษาและรูปภาพ การปลูกฝังนิสัย

รักการอ่านเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบอันสำคัญของผู้เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงดูเด็ก เพื่อส่งเสริมให้เด็กเป็นคนดีทั้งกาย วาจา จิตใจ และสติปัญญา สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง (เยวพา เดชะคุปต์, 2551) หนังสือนิทานช่วยจุดประกายความคิดสร้างสรรค์ เพราะเรื่องราวในนิทานมักเต็มไปด้วยสีสันและเนื้อหาที่สร้างการเรียนรู้และจินตนาการให้กับเด็ก ดังนั้น เมื่ออ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟังก็จะทำให้เด็กได้ติดตามเกิดเป็นความคิดสร้างสรรค์ต่าง ๆ ทั้งยังเป็นการฝึกสมองของเด็กให้มีการพัฒนาการตามไปด้วย หนังสือนิทานช่วยพัฒนาการจดจำ การอ่านหนังสือนิทานสำหรับเด็กวัยอนุบาลนั้นเด็ก ๆ มักยังไม่มีปฏิริยาใด ๆ ให้รู้ว่าเด็กชอบหรือไม่ชอบเนื้อหาในหนังสือ แต่เด็กจะสามารถรับรู้เรื่องราวที่อ่านให้ฟังได้ ซึ่งจะสามารถสังเกตได้ในกรณีที่เด็กโตขึ้น จะเริ่มมีการเลือกประเภทหนังสือที่ชอบให้อ่าน หรือรู้สึกสนุกทุกครั้งที่ย่านให้ฟัง อันเป็นการแสดงให้เห็นว่าเด็กรู้จักจดจำสิ่งที่ผู้ใหญ่อ่านให้ฟังได้เป็นอย่างดี และนิทานช่วยส่งเสริมด้านภาษา การที่เด็กได้ฟังได้ยินเสียงจะทำให้รู้จักคำหรือประโยคตลอดจนรู้จักความหมายของคำหรือประโยค และนำไปสู่การเข้าใจภาษาและสื่อสารได้เหมาะสม อีกทั้งเป็นการปูพื้นฐานทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนต่อไป

การใช้ภาพถ่ายรวมกับการจัดการเรียนการสอนจะทำให้เกิดการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดทักษะในการผลิต การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม และคำนึงถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ สิ่งสำคัญที่ต้องใช้ร่วมกับเทคโนโลยีภาพถ่าย คือ การจัดเนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมและการจัดประสบการณ์กับผู้เรียนภาพถ่ายถือเป็นสื่อสากลที่ทุกคนเข้าใจสามารถสะท้อนสภาพชีวิตและสังคมสามารถบอกเรื่องราวเหตุการณ์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และยังถือว่าเป็นศิลปะวิทยาการแขนงหนึ่งด้วย ภาพถ่ายมีบทบาทมากมายหลายด้าน ได้แก่ บทบาทในการเป็นสื่อให้ข้อมูล ภาพถ่ายสามารถแสดงข้อเท็จจริง เพื่อให้ผู้ดูเกิดความรู้ ความเข้าใจ เข้าถึงอารมณ์และเป็นประโยชน์สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่เห็นและเกิดขึ้นในภาพถ่าย บทบาทในการใช้บันทึกข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตจำเป็นต้องใช้การถ่ายภาพเพื่อเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ บทบาทในการเป็นสื่อเพื่อความบันเทิง (Entertainment) ทำให้ผู้ดูเกิดความพึงพอใจเพราะภาพถ่ายจะแสดงถึงความสวยงาม บทบาทในการเป็นสื่อที่แสดงความรู้สึนึกคิด ช่างภาพสามารถถ่ายทอดและแสดงแนวความคิดของตนให้ผู้อื่นได้ทราบ ซึ่งถือว่าเป็นภาพถ่ายแนวความคิดสร้างสรรค์ อีกทั้งยังสามารถแสดงความคิดเห็นของคนต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ ถือได้ว่าเป็นภาพศิลปะที่มีคุณค่า และเป็นบทบาทในการเป็นสื่อเพื่อศึกษาค้นคว้าวิจัย โดยเฉพาะการ ค้นคว้าวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ตัวอย่าง เช่น การถ่ายภาพทางการแพทย์ ดาราศาสตร์ ชีววิทยา ตลอดจนการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยสามารถใช้ภาพเป็นสื่อให้ข้อมูล ใช้ภาพเป็นการบันทึกข้อมูล ใช้ภาพเป็นสื่อที่แสดงความรู้สึนึกคิดของบุคคล ใช้ภาพเป็นสื่อเพื่อความบันเทิงและใช้ภาพเป็นสื่อเพื่อศึกษาค้นคว้าวิจัย (ต้องฤทัย นิมกัลดี, 2557)

การถ่ายภาพบุคคลเป็นการถ่ายภาพโดยเน้นบุคคลในภาพเป็นองค์ประกอบสำคัญ หากมีสิ่งใดร่วมอยู่ในภาพก็เพื่อมาเสริมให้บุคคลในภาพมีความโดดเด่นน่าสนใจมากขึ้น การถ่ายภาพบุคคลเดี่ยวในการถ่ายโดยการจัดแสงในห้องถ่ายภาพ โดยมีการใช้เสื้อผ้าชุดไทยตามนิทานพื้นบ้านของไทยเป็นการ

บันทึกโครงสร้าง ลักษณะและความนึกคิดของผู้ถ่ายภาพและผู้ถูกถ่ายภาพ การถ่ายภาพบุคคลที่เป็นเด็ก จะเป็นการบันทึกความสนุกสนาน ร่าเริงและความซุกซนของเด็ก ทำให้สามารถได้ภาพที่มีความเป็นธรรมชาติตามการแสดงออกของเด็ก ฉะนั้นการถ่ายภาพบุคคลจึงเปรียบเสมือนตัวแทนบุคคลที่ถ่ายทอดทั้งในด้านความนึกคิดและลักษณะท่าทาง การถ่ายภาพบุคคลนั้นไม่ใช่ของใหม่สำหรับวงการถ่ายภาพ แต่ทว่ามีมานานแล้ว อาจกล่าวได้ว่าภาพถ่ายบุคคลนั้นเป็นภาพถ่ายที่มีเนื้อหาเก่าแก่รองจากภาพถ่ายหุ่นนิ่ง ฉะนั้นภาพถ่ายบุคคลจึงเป็นภาพที่ผู้เรียนวัยอนุบาลจะให้ความสนใจกับภาพถ่ายบุคคลที่มีท่าทางอารมณ์และความรู้สึกที่ส่งผ่านออกมาจากภาพถ่ายบุคคล และจะเป็นเครื่องมือกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจที่จะติดตามเนื้อหาหรือเรื่องราว ที่มีภาพถ่ายบุคคลสอดแทรกอยู่ในเนื้อหา (พงศา รวบรวมทรัพย์, 2550)

การใช้ภาพถ่ายรวมกับการจัดการเรียนการสอนจะทำให้เกิดการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดทักษะในการผลิต การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมและคำนึงถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ สิ่งสำคัญที่ต้องใช้ร่วมกับเทคโนโลยีภาพถ่าย คือ การจัดเนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมและการจัดประสบการณ์กับผู้เรียนให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวดที่ 9 มาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ การใช้ภาพถ่ายรวมกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้นิทานพื้นบ้าน นิทานพื้นบ้านเป็นเรื่องที่เล่าสืบต่อ ๆ กันมาในท้องถิ่นหนึ่งแต่อาจแพร่หลายไปในท้องถิ่นอื่น ๆ ได้ในภายหลัง นิทานพื้นบ้านถือว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง คือ เรื่องเล่าที่เล่าต่อกันมาช้านาน โดยใช้ถ้อยคำธรรมดาหรือภาษาชาวบ้านมีลักษณะเป็นร้อยแก้วไม่เป็นร้อยกรอง (ประคอง นิมมานเหมินทร์, 2543) นิทานพื้นบ้านสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการฟังสำหรับเด็กวัยอนุบาลได้

การใช้ภาพถ่ายกับการจัดการเรียนการสอนผ่านนิทานพื้นบ้านที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาด้านการฟังและด้านการพูดของเด็กวัยอนุบาล เป็นการกระตุ้นการเรียนรู้เกี่ยวกับนิทานพื้นบ้านสำหรับเด็กวัยอนุบาล และเพิ่มศักยภาพให้กับผู้เรียน ให้มีการพัฒนาเป็นไปตามขั้นของพัฒนาการทางภาษา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กวัยอนุบาลและพัฒนาการทางภาษาของเด็กวัยอนุบาลก่อนและหลังการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคลเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล
- 2) เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษาของเด็กวัยอนุบาลก่อนและหลังการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคลเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล

สมมติฐานการวิจัย

ผู้เรียนวัยอนุบาลที่เรียนด้วยหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กวัยอนุบาลมีพัฒนาการทางภาษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง ใช้การศึกษาหนึ่งกลุ่มวัดก่อนและหลัง โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขต 1 ตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร จำนวน 6 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2562 ของโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก จังหวัดพิจิตร จำนวน 20 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ หนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ 1) กล้องข้าวน้อยฆ่าแม่ และ 2) พิกุลทอง แบบวัดพัฒนาการทางภาษาด้านการฟังและการพูดและแผนการจัดประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษา (การฟังและการพูด) สำหรับเด็กวัยอนุบาล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิธีการสร้างหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล แบบวัดพัฒนาการทางภาษาด้านการฟังและการพูด การออกแบบแผนการจัดประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษา (การฟังและการพูด) สำหรับเด็กวัยอนุบาล และการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ด้วยหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคลเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล

1.1 หนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล

1.1.1 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างรูปแบบหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล และสร้างโครงเรื่อง (Script) และเขียนสตอรี่บอร์ด (Story board)

1.1.2 นำเสนอหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคลกับอาจารย์ที่ปรึกษา และให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ประเมินโดยใช้แบบประเมินความเหมาะสม โดยกำหนดความคิดเห็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

1.1.3 ทดสอบหาประสิทธิภาพของหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล โดยทดลองกับกลุ่มผู้เรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งแบ่งเป็น 3 ชั้น

การทดลองขั้นที่ 1 นำหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล ทดลองกับกลุ่มทดลองจำนวน 3 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่องของภาพ เนื้อหา และสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน การใช้หนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคลร่วมกับแผนการจัดประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษา (การฟังและการพูด) สำหรับเด็กวัยอนุบาล ครูผู้สอนได้มีการดำเนินการใช้หนังสือนิทานพื้นบ้านตามแผนการจัดกิจกรรมที่ได้กำหนดไว้ทั้ง 12 แผนการจัดประสบการณ์ ในการเล่านิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคลครูผู้สอนจะสร้างข้อตกลงก่อนการฟังนิทาน ขณะที่เล่านิทานครูผู้สอนจะถือหนังสือนิทานเอาไว้ การเล่านิทานจะเล่าไปที่ละหน้าและเปิดนิทานไปที่ละหน้า ครูผู้สอนจะมีการใช้เสียงการเล่านิทานที่ชัดเจน มีการทำเสียงสูงและเสียงต่ำ มีการทำเสียงตามลักษณะของตัวละคร ใช้จังหวะในการพูดที่เหมาะสม และใช้ท่าทางเล็กน้อยประกอบการเล่านิทานเพื่อให้เด็กเกิดความสนใจ หลังจากให้นักเรียนฟังนิทานเสร็จแล้วครูผู้สอนก็จะดำเนินการตามกิจกรรมที่ปรากฏในแผนการจัดประสบการณ์แต่ละครั้งตามที่ได้กำหนดไว้

การทดลองขั้นที่ 2 นำหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว โดยมีการเพิ่มขนาดตัวอักษรให้เหมาะสมกับเด็กวัยอนุบาล มีการปรับปรุงการใช้ภาษาให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น ปรับการจัดรูปแบบภาพและเนื้อหาของหนังสือนิทานแต่ละหน้าให้มีความเหมาะสม และปรับภาพการ์ตูนและภาพถ่ายบุคคลให้เหมาะสมและตรงกับเนื้อหาของแต่ละหน้า จากนั้นจึงนำไปใช้กับกลุ่มทดลองจำนวน 9 คน โดยคัดเลือกนักเรียนที่มีผลการเรียนเก่ง 3 คน ปานกลาง 3 คน และอ่อน 3 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคลให้เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 โดยให้ทำแบบวัดพัฒนาการทางภาษาด้านการฟังและด้านการพูดระหว่างจัดประสบการณ์ เพื่อหาผลของประสิทธิภาพ (E_1) และเมื่อจัดประสบการณ์ครบแล้ว ให้ทำแบบวัดพัฒนาการทางภาษาด้านการฟังและด้านการพูดหลังการจัดประสบการณ์เพื่อหาผลประสิทธิภาพ (E_2)

การทดลองขั้นที่ 3 นำหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก จำนวน 20 คน โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามลำดับขั้นตอน และทำแบบวัดพัฒนาการทางภาษาด้านการฟังและด้านการพูดระหว่างการจัดประสบการณ์และหลังการจัดประสบการณ์ เพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคลให้เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

1.2 แบบวัดพัฒนาการทางภาษาด้านการฟังและด้านการพูดจากการเรียนด้วยหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล

1.2.1 ศึกษาการสร้างแบบวัดและกระบวนการในการวัดผล หลักการเขียน และแบบวัด พัฒนาการทางภาษาด้านการฟังและด้านการพูดจากการเรียนด้วยหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล

1.2.2 วิเคราะห์เนื้อหาจากหลักสูตรและสร้างแบบวัดพัฒนาการให้ครอบคลุมเนื้อหาการเรียนรู้ในพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาลตามหลักสูตร

1.2.3 สร้างแบบวัดพัฒนาการทางภาษาด้านการฟังและด้านการพูดให้มีความสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก จำนวน 1 ชุด โดยใช้นิทานพื้นบ้าน เรื่อง กล่องข้าวน้อยฆ่าแม่ และ พิกุลทอง มีทั้งหมด 10 ข้อ 20 คะแนน แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนวงกลมคำตอบที่ถูกต้องจากการฟังนิทาน หรือ ฟังคำศัพท์ หรือ ฟังการเล่าเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับคำถามลงในแบบวัดพัฒนาการทางภาษา 5 ข้อ 10 คะแนน (ด้านการฟัง)

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนอ่านคำตอบต่อไปนี้ให้ถูกต้อง 5 ข้อ 10 คะแนน (ด้านการพูด)

เกณฑ์การให้คะแนนแต่ละข้อ

ข้อที่ตอบถูกต้องให้ 2 คะแนน ข้อที่ตอบถูกต้องแต่ไม่ถูกทั้งหมด/ตอบถูกต้องแต่ตอบได้เข้า/ตอบถูกต้องโดยครุแนะนำ ให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิด/ไม่ตอบ/ตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก ให้ 0 คะแนน

1.2.4 นำเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และพิจารณาข้อความให้ชัดเจนและเหมาะสม แล้วหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ได้ค่าความตรงเชิงเนื้อหาของหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล ทั้ง 2 เรื่อง เท่ากับ 0.67-1.00

1.3. แผนการจัดประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษา (การฟังและการพูด) สำหรับเด็กวัยอนุบาล

แผนการจัดประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษา (การฟังและการพูด) สำหรับเด็กวัยอนุบาล โดยใช้นิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล เรื่อง กล่องข้าวน้อยฆ่าแม่ และ พิกุลทอง มีทั้งหมด 12 แผนการจัดประสบการณ์ ใช้เวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 45 นาที มีรายละเอียด ดังนี้

ตาราง 1 แสดงการดำเนินการใช้หนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล ร่วมกับแผนการจัดประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษา (การฟังและการพูด) สำหรับเด็กวัยอนุบาล

สัปดาห์ที่	แผนการจัดกิจกรรมที่	วัน	เนื้อหา นิทาน
1	1	จันทร์	นิทานพื้นบ้าน เรื่อง กล่องข้าวน้อยฆ่าแม่
	2	พุธ	นิทานพื้นบ้าน เรื่อง กล่องข้าวน้อยฆ่าแม่ หน้าที่ 1 – 3
2	3	จันทร์	นิทานพื้นบ้าน เรื่อง กล่องข้าวน้อยฆ่าแม่ หน้าที่ 4 – 6
	4	พุธ	นิทานพื้นบ้าน เรื่อง กล่องข้าวน้อยฆ่าแม่ หน้าที่ 7 – 10
3	5	จันทร์	นิทานพื้นบ้าน เรื่อง กล่องข้าวน้อยฆ่าแม่
	6	พุธ	นิทานพื้นบ้าน เรื่อง กล่องข้าวน้อยฆ่าแม่
4	7	จันทร์	นิทานพื้นบ้าน เรื่อง พิกุลทอง
	8	พุธ	นิทานพื้นบ้าน เรื่อง พิกุลทอง หน้าที่ 1 – 3
5	9	จันทร์	นิทานพื้นบ้าน เรื่อง พิกุลทอง หน้าที่ 4 – 6
	10	พุธ	นิทานพื้นบ้าน เรื่อง พิกุลทอง หน้าที่ 7 – 9
6	11	จันทร์	นิทานพื้นบ้าน เรื่อง พิกุลทอง หน้าที่ 10 – 14
	12	พุธ	นิทานพื้นบ้าน เรื่อง พิกุลทอง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล เปรียบเทียบใช้เกณฑ์ 80/80 จากสูตร E_1/E_2 (วิวัฒน์ มีสุวรรณ, 2561)

2. วิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์ (IOC) (วิวัฒน์ มีสุวรรณ, 2561)

3. วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยหาค่าเฉลี่ยด้วยสูตรการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และการหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. การเปรียบเทียบพัฒนาการทางการเรียนก่อนและหลังเรียนแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test Dependent sample)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์หาประสิทธิภาพหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และมีการเปรียบเทียบ

พัฒนาการทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของผู้เรียน โดยใช้ข้อมูลและสถิติข้างต้นในการวิเคราะห์ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของการออกแบบหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กวัยอนุบาลมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.71) และประสิทธิภาพของหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กวัยอนุบาลเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 (80.67/82.50)

ตาราง 2 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล

คะแนน	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ
ระหว่างจัดประสบการณ์ (30 คะแนน)	24.00	80.67
หลังจัดประสบการณ์ (20 คะแนน)	16.33	82.50

2. ผลการเปรียบเทียบพัฒนาการทางด้านภาษาก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้หนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนพัฒนาการด้านภาษาของกลุ่มตัวอย่างหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 3 แสดงผลการเปรียบเทียบพัฒนาการทางด้านภาษาก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การเรียนการสอนด้วยหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล

คะแนนการทดสอบ	จำนวนคน	$\bar{X}$	S.D.	T	Sig.
ก่อนเรียน	20	5.75	1.80	26.67	0.0000*
หลังเรียน	20	16.33			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ภาพตัวอย่างของหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล

ภาพที่ 1 หนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล เรื่อง กล่องข้าวน้อยแม่

ภาพที่ 2 หนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล เรื่อง พิกุลทอง

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล

1.1 ผลการประเมินความเหมาะสมของหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล พบว่า ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.71) ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและสร้างแบบประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและนำเนื้อหาที่ได้มาสร้างหนังสือนิทานพื้นบ้าน เรื่องกลองข้าวน้อย ฆ่าแม่ และ พิฆาตทอง ตามหลักการอย่างเป็นระบบ ภาพและภาษาที่ใช้สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน รูปถ่ายบุคคลในหนังสือนิทานมีความน่าสนใจ ทำให้สามารถนำไปใช้จัดประสบการณ์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับต้องฤทัย นิยมกลัด (2557) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาหนังสือนิทานร่วมกับภาพถ่ายบุคคล เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ในภาพรวมได้รับการประเมินความเหมาะสมของหนังสือนิทานร่วมกับภาพถ่ายบุคคลอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.51) ด้านที่มีความเหมาะสมสูงสุด คือ ด้านลักษณะการจัดรูปเล่ม โดยให้เหตุผลว่า หนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคลมีรูปเล่มภายนอกสวยงาม ดึงดูดความสนใจ ขนาดและความหนาของหนังสือสามารถจับถือได้สะดวก และการเข้ารูปเล่มมีความแข็งแรง นักเรียนสามารถเปิดอ่านได้สะดวก ตัวสะกด ตัวการันต์ การใช้เครื่องหมายต่าง ๆ ถูกต้องรวมทั้งไม่มีการใช้วัสดุที่เป็นอันตราย ตลอดถึงการมีเทคนิคพิเศษซึ่งเป็นการนำภาพถ่ายบุคคลของเด็กนักเรียนในห้องเรียนใส่ลงไปในเนื้อหาหนังสือนิทาน เป็นการดึงดูดความสนใจให้นักเรียนอ่านหนังสือนิทาน และรักการอ่านมากขึ้น

1.2 ผลการหาประสิทธิภาพของหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กวัยอนุบาลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.67/82.50 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 ทั้งนี้ เนื่องจากหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคลที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบและมีการตรวจสอบ การหาประสิทธิภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ สามารถนำหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคลมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนกับเด็กวัยอนุบาล การมีภาพถ่ายบุคคลร่วมกับภาพ และเนื้อหาในหนังสือนิทานพื้นบ้านทำให้เด็กวัยอนุบาลเกิดความสนใจเรื่องราวของนิทานพื้นบ้าน เด็กวัยอนุบาลสนุกสนานเมื่อได้เห็นภาพถ่ายบุคคลปรากฏอยู่ในหนังสือนิทานพื้นบ้าน ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ จุฬาร คำพิมูล (2556) พัฒนาเอกสารประกอบการเรียนนิทานพื้นบ้านพัฒนาทักษะทางภาษา สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนนิทานพื้นบ้านพัฒนาทักษะทางภาษาสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.19/83.23 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 และสอดคล้องกับ พนมพร สุริฉาย (2559) พัฒนาชุดกิจกรรมนิทานพื้นบ้านประกอบแนวคิดวอลดอร์ฟ เพื่อส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางภาษาของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม

นิทานพื้นบ้านประกอบแนวคิดวอลดอร์ฟ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 84.55/81.36 นักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 2 มีทักษะพื้นฐานทางภาษาหลังจัดประสบการณ์ด้วยชุดกิจกรรมนิทานพื้นบ้านประกอบแนวคิดวอลดอร์ฟเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบพัฒนาการทางด้านภาษาก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้หนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล มีผลการเปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษาของคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ เนื่องจากหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคลมีภาพวาดที่น่าสนใจ มีภาพบุคคลเป็นเด็กในห้องเรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ มีความกระตือรือร้นในการฟังนิทานและการทำกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รสสุคนธ์ แนวบุตร (2555) การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน ในการเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานพื้นบ้าน พบว่า ความสามารถทางการสื่อสารด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้กิจกรรมการเล่านิทานพื้นบ้านหลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ พนมพร สุริยา (2559) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมนิทานพื้นบ้านประกอบแนวคิดวอลดอร์ฟ เพื่อส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางภาษาของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมนิทานพื้นบ้านประกอบแนวคิดวอลดอร์ฟ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 84.55/81.36 นักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 2 มีทักษะพื้นฐานทางภาษาหลังจัดประสบการณ์ด้วยชุดกิจกรรมนิทานพื้นบ้านประกอบแนวคิดวอลดอร์ฟเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

การนำผลการวิจัยไปใช้ควรศึกษาวิธีใช้งานหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคล เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กวัยอนุบาลให้ละเอียดจากคู่มือการใช้งาน เพื่อให้เกิดการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กวัยอนุบาลที่เหมาะสม และตรวจสอบความพร้อมของสื่อ แผนการจัดประสบการณ์ และแบบวัดพัฒนาการทางภาษาก่อนนำไปใช้ทุกครั้ง

ส่วนของการทำวิจัยครั้งต่อไปควรมีการพัฒนาหนังสือนิทานโดยใช้นิทานที่หลากหลายตามความเหมาะสมและตามความสนใจของเด็กวัยอนุบาล เพื่อเป็นทางเลือกให้เด็กวัยอนุบาลได้เรียนรู้เกี่ยวกับนิทานเรื่องต่าง ๆ ได้มากขึ้น และควรมีการวิจัย พัฒนา หรือประยุกต์ใช้นิทานพื้นบ้านร่วมกับภาพถ่ายบุคคลกับกิจกรรมการเรียนรู้และวิธีการสอนแบบต่าง ๆ สำหรับเด็กวัยอนุบาล

บรรณานุกรม

- จุฬาพร คำพิมูล. (2556). การพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนนิทานพื้นบ้านพัฒนาทักษะทางภาษา สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ต้องฤทัย นิ่มกลัด. (2557). การพัฒนาหนังสือนิทานร่วมกับภาพถ่ายบุคคล เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ 8 ประการสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นฤมล เนียมหอม. (2549). การพัฒนากระบวนการส่งเสริมพฤติกรรมของครูในการสร้างวินัยในตนเอง ให้แก่เด็กปฐมวัย โดยใช้แนวคิดการสะท้อนความคิดและการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ภายใน. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาปฐมวัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พนมพร สุริยา. (2559). การพัฒนาชุดกิจกรรมนิทานพื้นบ้านประกอบแนวคิดวอลดอร์ฟ เพื่อส่งเสริม ทักษะพื้นฐานทางภาษาของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พงศา รวมทรัพย์. (2550). ภาพถ่ายบุคคลของไทยสมัยสมบูรณาญาสิทธิราชย์. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2551). การพัฒนาหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- รสสุคนธ์ แนวบุตร. (2555). การพัฒนาทักษะการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมการเล่า นิทานพื้นบ้าน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- วิวัฒน์ มีสุวรรณ. (2561). วิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษา. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย นเรศวร.